

## اقتصاد

## تابناک

## آمار واقعی یارانه‌بگیران حذف شده چقدر است؟

بعد از اینکه در فروردین ماه امسال حذف یارانه پنج گروه درآمدی از سوی دولت تکذیب و وزیر کار آمار واقعی حذف شدگان از دریافت یارانه را حدود ۲۰۰ هزار نفر اعلام کرد، آمار عجیب دیگری از سوی صالح، معاون سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی مبنی بر حذف یارانه ۵۰ هزار میلیاردی تهرانی مطرح شد که البته وی حاضر به توضیح بیشتر در این رابطه نشد.

این در حالی است که در هفته گذشته قائم مقام وزیر کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با برخی رسانه‌ها از حذف یارانه یک میلیون نفر خبر داد و حتی اعلام کرد که به دنبال ثبت اعتراض حذف شدگان و بررسی‌های انجام شده، یارانه حدود ۱۷ هزار نفر که به دلیل خطا خارج شده بودند دوباره برقرار شده است.

اظهارات فیروآبادی در حالی مطرح شد که چندی پیش یکی دیگر از مقامات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز اعلام کرده بود که حدود یک میلیون نفر از یارانه‌بگیران پر درآمد حذف شده‌اند و قرار بر حذف حدود شش میلیون نفر تا پایان است.

با این وجود به فاصله چند روزه از انتشار خبر حذف یک میلیون نفر یارانه بگیر در خبرگزاری‌ها که از سوی قائم مقام وزیر عنوان شده بود، در یکی از بخش‌های خبر رسانه ملی به نقل از وی عنوان شد که تا کنون یارانه نقدی ۵۰ هزار نفر حذف شده است که البته از این میان یارانه ۱۷ هزار نفر مجدد برقرار شده است.

تعدادی که کاملاً با یک میلیون نفر اعلامی متفاوت بود، با این اظهار نظر جدید قائم مقام وزارت تعاون باید این گونه نتیجه‌گیری کرد که در حال حاضر فقط یارانه ۳۳ هزار نفر حذف شده است و دولت توانسته در فاصله حدود چهار ماه از سال جاری فقط حدود ۴/۵ میلیارد تومان از کسری حدود ۱۶ هزار میلیاردی مجموع منابع هدفمندی را جبران کند!

اما به فاصله یک روز از اظهارات فیروآبادی، ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از آمار جدیدی رونمایی کرد و گفت که تا پایان مردادماه یارانه حدود دو میلیون پر درآمد حذف خواهد شد.

اعلام این خبر در حالی بود که به طور دقیق مشخص نیست که آیا طبق اظهارات قائم مقام وزیر تا کنون فقط ۳۳ هزار نفر از لیست یارانه بگیران حذف شده‌اند و قرار است تا پایان ماه جاری (مرداد) حدود دو میلیون نفر که از قبل درمورد آن‌ها بررسی‌های لازم انجام و شناسایی شده‌اند از فهرست یارانه‌بگیران حذف شوند یا اینکه حدود یک میلیون یارانه‌بگیر حذف شده‌اند و تا پایان مردادماه این تعداد به دو میلیون نفر افزایش خواهد یافت.

این در حالی است که به نظر می‌رسد با توجه به حذف تدریجی مورد تأکید ربیعی، حالت دوم محتمل تر بوده و در چند ماه گذشته تا کنون یارانه حدود یک میلیون نفر قطع شده و با حذف بخشی دیگر در روزهای آینده این تعداد تا انتهای ماه جاری به دو میلیون نفر خواهد رسید.

که در این حالت با توجه به اینکه طبق آخرین آمار اعلامی از سوی نوبخت تعداد ۷۶ میلیون و ۶۰ هزار نفر در هر ماه یارانه دریافت می‌کنند، تعداد یارانه‌بگیران از شهریور ماه به حدود ۷۴ میلیون نفر کاهش خواهد یافت.

## ابهام زدایی از پرونده بابک زنجانی دوم



اینکه بدهی فردی بالاتر از بدهی زنجانی باشد، مشاهده نکردیم، البته برخی شرکت‌های داخلی ایرانی در این راستا وجود داشته‌اند که سطح بدهی هایشان از بابک زنجانی هم بالاتر بوده است. پورمختار در پایان خاطر نشان کرد: علاوه بر موارد ذکر

شده، برخی شرکت‌های خارجی هم در حال حاضر وجود دارند که بدهکار نفتی بوده و عمده اعمالشان شبیه به فعالیت بابک زنجانی است که طبیعتاً این موارد را دولت باید با طرح دعوی پیگیری کند. گفتنی است: در چند هفته اخیر موضوع وجود فردی موسوم به بابک زنجانی دوم که رقم بدهی هایش به خزانه کشور به مراتب بالاتر از بابک زنجانی بوده همواره مورد تأیید و تکذیب مسئولین قرار گرفته است.

اصل ۹۰ واصل نشده است. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه برخی معتقدند بدهی بابک زنجانی‌های دوم و سوم به مراتب بیشتر از بابک زنجانی است، آیا این امر صحت دارد یا خیر؟ متذکر شد: معتقدم بدهکار نفتی دیگری در سطح بابک زنجانی نداشته‌ایم. رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در ادامه تصریح کرد: زمانی که ما موضوع بدهکاران نفتی را در کمیسیون اصل ۹۰ مورد بررسی قرار می‌دادیم مواردی مبنی بر

محمدعلی پورمختار نماینده مردم بهار و کبودرآهنگ در رابطه با ارسال پرونده فردی موسوم به «بابک زنجانی دوم» به کمیسیون اصل نود مجلس، گفت: تا به حال اخباری مبنی بر پرونده مفاسد فردی موسوم به بابک زنجانی دوم به کمیسیون

## بورس مسکن راه اندازی می‌شود



بورس مسکن چند قایده دارد، اول اینکه بازار غیر شفاف مسکن تبدیل به بازار شفاف می‌شود و رانت اطلاعاتی از بین می‌رود. عرضه و تقاضای مسکن با راه‌اندازی بورس مسکن مدیریت می‌شود و می‌توان به نظارت دقیق‌تر دستگاه‌های

نظارتی کمک کرد. وی تصریح کرد: کاهش بروکراسی اداری، کاهش قیمت مسکن و تضمین ارائه تعهدات دوطرفه از مزایای راه‌اندازی بورس مسکن است. حسام عقیابی رئیس اتحادیه صنف مشاوران املاک استان تهران ضمن مخالفت با این ایده گفت: طراحان ایده بورس مسکن هیچ‌گونه مطالعاتی برای راه‌اندازی این بورس نکرده‌اند. معمولاً در دنیا کالا‌های همگن را در بورس عرضه می‌کنند مانند نفت و طلا.

محمد رضا پور ابراهیمی، عضو ناظر مجلس در شورای بورس و عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با برنامه پایش گفت: فاز اول راه‌اندازی بورس مسکن برای عرضه عمده بخش‌های دولتی و غیردولتی مانند شهرداری‌ها

و بانک‌هاست. در فاز دوم بورس مسکن، مردم نیز می‌توانند از طریق بورس مسکن، مسکن خود را تأمین و اقدام به خرید و فروش مسکن کنند. وی در پاسخ به این سوال که آیا این کار در کشورهای دیگر انجام شده‌است: در اینکه تابلویی در بورس تحت عنوان بورس مسکن داشته باشیم، خیر چنین چیزی نیست ولی در حوزه فعالیت‌های این بخش اقداماتی صورت گرفته است. پور ابراهیمی افزود: راه‌اندازی

## خدا حافظی با دلار زیر سه هزار تومان!

کلیدهای حسن روحانی برای بالا ماندن نرخ دلار



نرخ ارز را در پی گرفته است، در حال نزدیک کردن هرچه بیشتر نرخ رسمی به نرخ بازار آزاد است و یکسان سازی نرخ ارز با این رویکرد در دستور کار اقتصادی دولت قرار دارد.

## کلیدهایی در سخنان شب گذشته روحانی

اما در حالی که این امر عملاً خلیف وعده‌ای اقتصادی از سوی دولت روحانی تلقی می‌شود، باید نگاهی دقیق‌تر به حرکت دولت داشت. نگاهی که البته برخی کلیدها در سخنان دیشب روحانی می‌تواند حدود و مرزهای آن را به خوبی ترسیم کند. نکته اول در اینجاست که دولت روحانی

در بعد اقتصادی با اتخاذ سیاست‌های انضباطی و انقباضی پولی، در کنار کنترل واردات سعی در کاهش اثرات تورمی نرخ ارز داشته است. بدون شک بخش مهمی از کاهش نرخ تورم را در همین رویکرد باید جست‌وجو کرد و دولت تلاش کرده پیوند میان نرخ ارز و تورم را در ضمن حفظ در سطح قبلی به تدریج کاهش دهد. در نتیجه فشار تورمی ناشی از نوسانات افزایشی نرخ ارز مهار شده و دولت از پایت این موضوع و تأثیر آن در نرخ تورم نگرانی ندارد.

نکته دوم اشارات صریحی است که شب گذشته روحانی در اثنای سخنان خود داشت، وی گفت: این مذاکره باعث شد که دروازه‌های دنیا به رویمان باز شود و کالاهایمان را به دنیا صادر کنیم و این دروازه‌ای است که تکنولوژی و سرمایه را وارد کشور کنیم. ما ۷۰۰ میلیارد دلار بول نفتی عمدتاً خرج کردیم، نتیجه چه شد؟ در داخل کشور ما ۲ هزار نگاه اقتصادی در اوج درآمد دلاری ما تعطیل شد. ۵۰۰ هزار نفر در کشور ما در اوج درآمد دلاری بیکار شدند. کالا را وارد کردیم اشتغال برای دیگران درست کردیم، بعضی از کالاها شاید چاره‌ای نباشد اگر گندم نیاز باشد باید وارد کنیم، نهاده‌های کشاورزی تجهیزات و... باید وارد کنیم. کالای ساخته شده و کالای مصرفی اشتباه است که وارد کنیم، آنجاست که اگر این تحریم لغو شود به طور کامل و دروازه‌ها

به مرور زمان امیدها برای کاهش نرخ ارز در بازار آزاد به پاس گرایید و از مرداد ماه سال ۹۲ تا ابتدای سال ۹۳ یک فضای مبهم بر بازار نرخ ارز سایه انداخته بود. بودجه سال ۹۳ حسن روحانی که تقدیم به مجلس شد به یکباره اولین کلید در مورد سیاست‌های دولت جدید در رابطه با نرخ ارز را به دست داد. بودجه‌ای که با رقم دلار ۲۶۵۰ تومان بسته شد و به این معنی بود که دلار رسمی عملاً با نرخ ۱۱۰۰ تومان خداحافظی کرده است. این رقم برای دلار در بودجه این معنی را نیز در پی داشت که نرخ بازار غیر رسمی ارز حتی در صورت روند کاهشی به زیر ۲۸۰۰ تومان نخواهد رسید و عملاً این اتفاق می‌شود که شاهد آن بودیم. بعد از اولین نشانه‌ها از شروع مذاکرات ایران و ۵+۱ و اولین دستاوردهای توافقی، نرخ دلار به ۲۹۰۰ تومان نزدیک شد اما هیچ‌گاه به پایین‌تر از این رقم نرسید.

این روند منجر به آن شد که نرخ ارز در بازار آزاد و غیر رسمی با خیالی آسوده به نوسانات میکرو ادامه دهد و دلار در حد فاصل ۳۱۰۰ تا ۳۲۰۰ تومان در سال ۹۳ به ثباتی نسبی برسد. این ثبات نسبی از سوی دیگر منجر به آن شد که دولت با قدمی محکم‌تر به سمت نزدیک کردن نرخ ارز رسمی به نرخ بازار حرکت کند و ضمن کم‌رنگ شدن هرچه بیشتر مرکز مبادلات ارزی - اختراعی تقریباً یک‌شبه برای فرار از آثار تورمی نرخ ارز در اواخر دولت محمود احمدی نژاد - دولت در بودجه سال ۹۴ با نرخ هم‌رخ دلار را افزایش داد و این بار رقمی در حدود ۲۸۵۰ تا ۲۹۰۰ تومان برای ارز در بودجه، دولت نشان داد که دلار در بازار رسمی برای همیشه با نرخ زیر ۳۰۰۰ هزار تومان خداحافظی کرده است.

هرچند به این موضوع در اغلب رسانه‌ها توجهی نشد و افکار عمومی بی‌خبر از جریان پشت این تعیین نرخ در بودجه و معنای تلویحی آن برای بازار آزاد، همچنان منتظر نرخ زیر ۳۰۰۰ تومان برای دلار بوده و هستند، اما عملاً دولت روحانی که گویا در بعد اقتصادی سیاست یکسان سازی

موضوع نرخ ارز از زمانی که تبدیل به یک بحث چالشی در اقتصاد ایران شد و حتی تا پای تبدیل به یک موضوع امنیتی نیز پیش رفت، دغدغه بسیاری از مردم و همچنین کارشناسان و صاحبان صنایع بوده است. یک سوی این دغدغه اما مربوط به افکار عمومی بود که عملاً تأثیر افزایش نرخ ارز به تدریج از اواسط سال ۹۰ تا انتهای سال ۹۱ را مستقیماً در تورم کشور و وضعیت معیشتی خود درک می‌کردند. وابستگی مستقیم اقتصاد و تجارت خارجی ایران به کالا‌های وارداتی طی چندین سال پیاپی منجر به آن شده بود که هر گونه نوسان اندک و آتی در نرخ ارز تأثیر بلافاصله و بلاواسطه خود را در تورم کشور و معیشت مردم بر جای بگذارد.

همین موضوع بخش مهمی از دغدغه افکار عمومی در مذاکرات هسته‌ای نیز بود. بسیاری انتظار آن را داشتند که با انجام مذاکرات و به نتیجه رسیدن آن‌ها نرخ ارز در بازار کشور و اقتصاد به تدریج شاهد افول و نزول باشد و تا حد زیادی به نرخ‌های قبل از تحریم بازگردد. اتفاقی که البته تا کنون نیتفاذه است و گویا طبق اخبار و گزارشات و سخنان مسئولین اقتصادی همچون شخص رئیس کل بانک مرکزی، قرار نیست این اتفاق هرگز رخ دهد.

## ریشه‌های بی‌معنایی انتظار برای کاهش نرخ ارز

البته موضوع کاهش نرخ ارز و انتظار برای این اتفاق در اقتصاد کشور محدود به مذاکرات هسته‌ای نیز نبود و بسیاری انتظار داشتند با روی کار آمدن دولت حسن روحانی در مردادماه سال ۹۲ نرخ ارز به تدریج روند کاهشی را طی کند. حضور حسن روحانی در رأس دولت و روی کار آمدن تیم جدید اقتصادی البته منجر به برخی نوسانات کاهشی در نرخ ارز شد که کوتاه مدت بود. اما مهم‌ترین تأثیر تغییر و تحول در رأس هرم اجرایی کشور، ثبات نسبی نرخ ارز در بازار بود و رقم خوردن یک روند کاهشی.

رصدخانه

## راه اندازی «ستاد اقتصادی پساتحریم»

خصوصی امروز این است که سکان اقتصاد کشور به دست بخش خصوصی باشد و در فضای پساتحریم، اتاق بنیاد نقش آفرین باشد و تصریح کرد: تا کی مقام معظم هبری برپرهیز از اقتصاد دولتی در



چارچوب سیاست‌های اقتصاد مقاومتی باید عملیاتی شود و انتظار داریم استمرار عقلا نیت دولت که در دو سال اخیر در اقتصاد راه‌گشا شد، در حوزه پساتحریم نیز مشاهده شود، چرا که شرایط هیجانی بعد از تحریم می‌تواند منجر به انجام برخی حرکات پوپولیستی شود.

به خوبی استفاده کرده و تجارب ارزشمند گذشته را در حوزه پساتحریم به خوبی مورد استفاده قرار دهد. نایب رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران از تشکیل ستاد اقتصادی پساتحریم با حضور اقتصاددانان و فعالان اقتصادی خبر داد و افزود: مهم‌ترین تقاضای بخش

مهدی جهانگیری در جلسه هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران با اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهور گفت: بعد از تحریم، دولت یازدهم باید از عصاره مدیریت دولتی کشور

یافت که به معنی زیان سرمایه‌گذاران و سفته‌بازان ملکی طی این مدت است و نشان می‌دهد کسانی که ابتدای امسال آپارتمان در تهران خریداری کردند تا امروز نه تنها سود به دست نیاورده‌اند که تا این لحظه با زیان حدود ۴ درصدی مواجه شده‌اند.

## پیش‌بینی بهای مسکن در شش ماهه دوم ۹۴

توجه به تورم نقطه به نقطه ۱۴/۲ درصدی در این ماه - حدود ۱۹ درصد کاسته شد. در فاصله ابتدای سال ۹۴ تا پایان تیرماه، ارزش اسمی واحدهای مسکونی شهر تهران ۳/۶ درصد کاهش



منفی خود را حفظ می‌کند اما از سال آینده در صورت ادامه رشد، این سطح مثبت خواهد شد. در تیرماه امسال قیمت اسمی واحدهای مسکونی در تهران به طور متوسط ۵ درصد نسبت به تیر ماه پارسال کاهش یافت اما از ارزش واقعی این نوع املاک - با

افزایش احتمالی قیمت مسکن در نیمه دوم امسال به گونه‌ای خواهد بود که همچنان ارزش واقعی آپارتمان‌ها عقابسه نرخ رشد اسمی قیمت مسکن با نرخ تورم عمومی - سطح

مجموع صادرات عراق را به سه میلیون و ۱۰۴ هزار بشکه در روز می‌رساند. عراق در ماه ژوئن روزانه سه میلیون و ۱۸۷ هزار بشکه در روز نفت صادر کرده بود که ۱۶۴ هزار بشکه آن از شمال این کشور بوده است.

وزارت نفت عراق در بیانیه‌ای با اعلام این خبر افزود صادرات نفت عراق از بندر جهان ترکیه نیز در ماه ژوئیه ۴۰ هزار بشکه در روز بوده است که در

مجموع صادرات عراق را به سه میلیون و ۱۰۴ هزار بشکه در روز می‌رساند. عراق در ماه ژوئن روزانه سه میلیون و ۱۸۷ هزار بشکه در روز نفت صادر کرده بود که ۱۶۴ هزار بشکه آن از شمال این کشور بوده است.

## صادرات نفت عراق باز هم رکورد زد

مجموع صادرات عراق را به سه میلیون و ۱۰۴ هزار بشکه در روز می‌رساند. عراق در ماه ژوئن روزانه سه میلیون و ۱۸۷ هزار بشکه در روز نفت صادر کرده بود که ۱۶۴ هزار بشکه آن از شمال این کشور بوده است.



در روز رسید. به گزارش رویترز، این منابع افزودند صادرات نفت عراق از این منطقه از سه میلیون و ۲۰ هزار بشکه در روز در ماه ژوئن به سه میلیون و ۶۴ هزار بشکه در روز در ماه ژوئیه رسیده است.

برخی منابع در شرکت نفت جنوب عراق اعلام کردند صادرات نفت عراق از جنوب این کشور در ماه ژوئیه به سطح بی‌سابقه سه میلیون و ۶۴ هزار بشکه در روز رسید. به گزارش رویترز، این منابع افزودند صادرات نفت عراق از این منطقه از سه میلیون و ۲۰ هزار بشکه در روز در ماه ژوئن به سه میلیون و ۶۴ هزار بشکه در روز در ماه ژوئیه رسیده است.